

TRANSFERURILE ILEGALE DE DEȘEURI- ACCENT PE TRANSPORTURILE TRANSFRONTALIERE DE DEȘEURI

JUDr. Vojtěch Vomáčka, Ph.D., LL.M.

**LEGISLAȚIA UE ÎN MATERIE DE DEȘEURI ȘI COMBATerea INFRAȚIUNILOR
ÎN MATERIE DE DEȘEURI**
Workshop pentru judecători și procurori
26 iunie 2023, București

1

European Union Agency
Criminal Justice Cooperation

Home About us Judicial cooperation

Home > Press releases and news > Crackdown on a criminal trafficking and money

Crackdown on a criminal trafficking and money

16 February 2023 | PRESS RELEASE

EUROJUST

invoicing and money laundering in several

Eurojust coordinated the joint action throughout. The preventive seizure of assets was authorities in setting up and funding a joint

The OCG is believed to have illegally acquired tonnes of scrap iron through a network of companies operating in Italy and abroad. The network reintroduced the iron into the legal directly into steel mills, claiming it had been Germany.

News

News Release Focus

Frontex coordonează operațiunea de mare amploare împotriva traficului ilicit cu deșeuri dincolo de frontierele externe ale UE

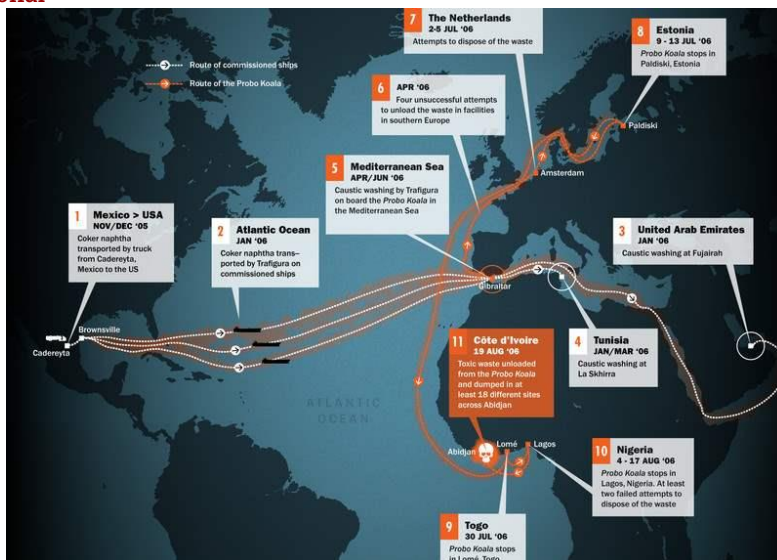
2022-12-16

- 2500 de controale, 100 de cazuri de trafic ilicit cu deșeuri
- 2000 tone de deșeuri confiscate
- 43 de arestări
- Efort internațional: 25 de țări, 5 organisme ale UE

2

Cazuri relevante la nivel național

Sursa: Amnesty International

3

GOV.UK

[Home](#) > [Environment](#) > [Waste and recycling](#) > [Waste management](#)

Speech

Repreșiune împotriva criminalității legate de deșeuri: E momentul să încetăm să distrugem viitorul

Discursul Șefului Agenției de Mediu, Sir James Bevan privind infracțiunile în materie de deșeuri susținut în cadrul unui eveniment organizat de Let's Recycle și Asociația Serviciilor de Mediu marți 12 aprilie

From: [Environment Agency](#) and [Sir James Bevan](#)
Published 12 April 2022

Unul dintre cele mai neliniștitoare lucruri legate de infracțiunile în materie de deșeuri este că nimeni nu știe cu exactitate adevărata lor amploare. Știm că este uriașă: cea mai recentă estimare a noastră este că aproximativ 18% din deșeuri sunt în prezent gestionate ilegal la un moment dat în fluxul de deșeuri. (...) Și devine procentul continuă să crească. Toate dovezile sugerează că infracțiunile în materie de deșeuri sunt în creștere.

4

Cuprins

- Transferurile de deșeuri
- Traficul de deșeuri
- Reglementarea legală: Convenția de la Basel și Regulamentul privind transferurile de deșeuri
- Jurisprudența CJUE

5

TRANSPORTUL DEȘEURILOR PESTE FRONTIERELE INTERNE ȘI EXTERNE ALE UE

Raport AEM No 7/2012

Transporturile de deșeuri peste frontierele interne și externe ale UE

ISSN 1725-9177

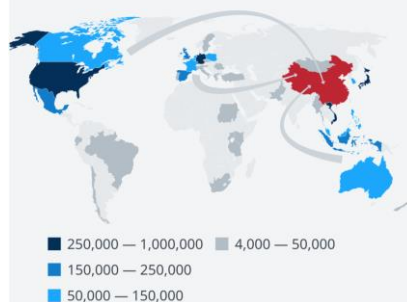
între 1999 și 2011

- exporturile de cupru, fier, oțel, aluminiu și nichel s-au dublat
- materialele plastice au crescut de cinci ori

În 2018, China a interzis importul majorității materialelor plastice și a altor materiale destinate procesatorilor pentru reciclare din acea națiune

China a fost în centrul afacerii cu deșeuri la nivel global

Exporturi 2017 (tone metrice)

Source: comtrade.un.org | China including Hong Kong ©DW

6

TRAFICUL DE DEȘEURI

- este încă o infracțiune cu profit ridicat și riscuri reduse – detectarea, investigațiile, urmărirea penală sunt rare, iar penalitățile sunt reduse,
- profit estimat 10–12 miliarde USD anual ≈ traficul de ființe umane,
- comisă adesea cu contribuția unui număr mare de actori
- convergența cu alte infracțiuni (ex. corupție, fals, spălare de bani);
- infractorii – persoane fizice sau rețele de criminalitate organizată – adesea operează societăți care se ocupă de gestionarea legitimă a deșeurilor = originile infracționale ale fondurilor acestora sunt ușor de ascuns,
- tehnici mai puțin sofisticate decât alți infractori,
- În mod tipic falsificarea documentelor pentru – clasificarea eronată a deșeurilor în categoria produselor reciclabile sau a produselor la mâna a doua (schimbând codul deșeurilor, falsificând destinația, sau sub-/suprafacturarea transferului),
- necesită colaborare intersectorială

7

CADRUL JURIDIC AL UE

1975 Directiva 75/442/CEE – nicio reglementare a transferurilor transfrontaliere

1983 – scandalul privind Transferul Deșeurilor Seveso

https://nucif.net/wp-content/uploads/2020/02/The_Story_of_EU_Waste_Policy.pdf

Regulament dedicat:

Directiva 84/631/CEE

1989 Convenția de la Basel- 190 părți semnatare ale tratatului, care include 187 de state membre ONU

1982 Decizia OCDE

Regulamentul nr. 259/93

În prezent: Regulamentul privind transferurile de deșeuri nr. 1013/2006 +
Regulamentul privind reciclarea navelor

8

Convenția de la Basel privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora

o definiție a „traficului ilegal de deșeuri” (articolul 9(1)):

- „În cadrul acestei convenții, orice deplasare transfrontiera a unor deșeuri periculoase sau a altor reziduuri este considerată a fi trafic ilicit, dacă s-a efectuat: (a) fără notificarea expresă a tuturor statelor interesate, conform prevederilor prezentei convenții; sau (b) fără consimțământul unui anume stat interesat, în conformitate cu prevederile prezentei convenții; sau (c) cu consimțământul statelor obținut prin falsificare, declarație falsă sau fraudă; sau (d) fără a se conforma materialicește cu documentele; sau (e) prin eliminarea deliberată (de exemplu, deversare) a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, care contravine acestei convenții și principiilor generale ale dreptului internațional va fi considerată trafic ilicit.”
- „Fiecare parte va adopta legi naționale interne pentru a preveni și a pedepsi traficul ilicit” (articolul 9(5)).

9

Convenția de la Basel privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora

- Convenția de la Basel spune că Părțile „consideră” traficul ilicit cu deșeuri periculoase sau alte tipuri de reziduuri ca o infracțiune penală și cere fiecărei Părți să ia măsurile legale, administrative și de altă natură adecvate pentru prevenirea și pedepsirea acestor comportamente și „Fiecare Parte va introduce legislație națională corespunzătoare pentru prevenirea și pedepsirea traficului ilicit”.
- Articolul 4(3) nu impune efectiv o obligație clară de a face ca traficul ilicit să fie o infracțiune penală. Ci prevede pur și simplu faptul că părțile îl „consideră” a fi o infracțiune penală.

10

Convenția de la Basel privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora

- **Părțile semnatare ale convenției trebuie să respecte interdicțiile la import ale celorlalte părți.**
- **Cerințele stricte privind notificarea, consimțământul și urmărirea transporturilor de deșeuri dincolo de granițele naționale**

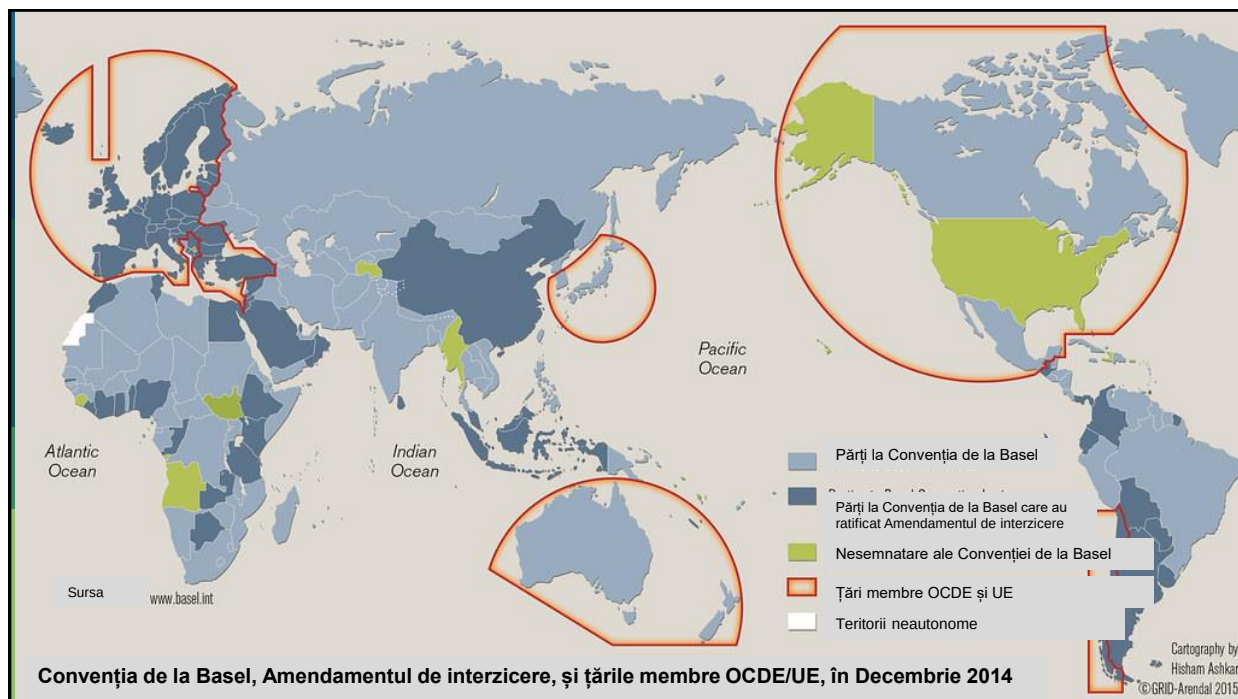
Amendamentul de interzicere la Convenția de la Basel (1995, în vigoare din 2019)

Interzice exportul deșeurilor periculoase dintr-o listă de țări dezvoltate (majoritatea țări membre OCDE) către țări în curs de dezvoltare. Amendamentul de interzicere se aplică exporturilor indiferent de motive, inclusiv în scopul reciclării.

În mai 2019, majoritatea țărilor, cu excepția Statelor Unite ale Americii, au agreat amendarea Convenției de la Basel pentru a include deșeurile din plastic ca material periculos. Amendamentele convenției referitoare la deșeurile din plastic sunt acum în vigoare pentru 186 de state.

11

12

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – WSR (1013/2006)

Regulamentul privind transferurile de deșeuri - domeniul de aplicare:

- transferurile de deșeuri între state membre UE, în interiorul UE sau în tranzit prin state terțe;
- transferurile de deșeuri importate în UE din țări terțe;
- transferurile de deșeuri exportate din UE către țări terțe, și
- transferurile de deșeuri aflate în tranzit pe teritoriul UE, în drum din sau spre țări terțe.

Excepții:

- deșeurile radioactive;
- deșeurile produse la bordul vehiculelor, trenurilor, avioanelor și navelor; și
- dacă sunt acoperite de altă legislație UE relevantă, apa uzată, explozibilii dezafecți și deșeurile rezultate din prospectarea, tratarea, și stocarea resurselor minerale și din exploatarea în carieră.

13

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – PRINCIPALELE REGULI

- **Tipurile de controale** potrivit Regulamentului privind transferul deșeurilor sunt în funcție de caracteristicile deșeurilor, de destinația și tratamentul acestora ca parte a operațiunilor de recuperare sau de eliminare.
- **Transferurile deșeurilor periculoase și ale deșeurilor destinate a fi eliminate** sunt interzise către țările **non-membre OCDE** din afara UE.
- **Transferurile către țări membre OCDE fac de obicei obiectul unei proceduri de notificare și acord preliminar** care presupune obținerea acordului preliminar în scris din partea tuturor autorităților competente pentru expediere, tranzit și destinație.
- **În vedere accelerării procedurii, statele membre pot desemna „instalații de recuperare care beneficiază de un acord prealabil”** pentru care se aplică proceduri mai puțin stricte și pentru care în mod normal nu se vor ridica obiecții de către autoritatea competentă de la destinație.
- **Transferurile de deșeuri nepericuloase „de pe lista verde”** în cadrul UE și OCDE nu fac de obicei obiectul acordului prealabil al autorităților, însă se aplică cerințele privind notificarea.

14

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – PRINCIPALELE REGULI

Trei categorii de deșeuri:

- Anexa III – lista verde
- Anexa IV - „lista galbenă” – supuse unei proceduri mai restrictive privind notificarea prealabilă și acordul preliminar scris
- Anexa – lista fără titlu a celor mai periculoase deșeuri, care fac obiectul unei interdicții la export.
- Statele membre au permisiunea de a adopta măsuri de restricționare a transferurilor anumitor deșeuri între state membre prin punerea în aplicare a principiului proximității, priorității de recuperare și autosuficienței (*vezi Cauza C-292/12 Ragn-Sells, referitoare la deșeurile municipale amestecate*)

15

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – PRINCIPALELE REGULI

- Articolul 2(35)(a) și (g) din Regulamentul privind transferurile de deșeuri clasifică „transferurile ilegale”, printre altele, drept un transfer de deșeuri efectuat fără notificare sau informare corespunzătoare.
- În situația în care un transfer care este ilegal în temeiul indicat mai sus, articolul 24(2) din Regulamentul privind transferurile de deșeuri prevede că autoritatea responsabilă pentru punerea în aplicare a regulamentului respectiv în statul membru de origine a deșeurilor, denumită „autoritatea competentă de expediere”, trebuie să se asigure că, în mod normal în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, **deșeurile sunt preluate de „notificatul de jure”**, adică de persoana căreia îi revine obligația de a face notificarea sau informarea, sau, în caz contrar, trebuie să se asigure că deșeurile sunt preluate sau să le preia ea însăși.

16

DIRECTIVA PRIVIND INFRAȚIUNILE ÎMPOTRIVA MEDIULUI

Articolul 3

Infrațiuni

Statele membre se asigură că următoarele fapte constituie infracțiuni, în cazul în care sunt contrare legii și sunt săvârșite cu intenție sau cel puțin din culpă gravă

(a) | deversarea, emiterea sau introducerea unei cantități de materii sau de radiații ionizante în aer, sol sau apă, care provoacă sau este probabil să provoace decesul sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, calității solului sau calității apei ori animalelor sau plantelor;

b) | colectarea, transportul, valorificarea sau eliminarea de deșeuri, inclusiv controlul acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a spațiilor de eliminare și inclusiv acțiunile întreprinse de comercianți sau intermediari (gestionarea deșeurilor), care provoacă sau este probabil să provoace decesul sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, calității solului sau calității apei ori animalelor sau plantelor;

(c) | transportul de deșeuri, în cazul în care respectiva activitate intră în domeniul de aplicare a articolului 2 alineatul (35) din Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri (6) și se efectuează într-o cantitate care nu poate fi neglijată, fie că se realizează printr-un singur transport, fie prin mai multe transporturi aparent legate între ele;

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – transferurile ilegale

35. | „transfer ilegal” reprezintă orice transfer de deșeuri efectuat:

- (a) | fără notificarea tuturor autorităților competente în cauză în conformitate cu prezentul regulament sau
- (b) | fără acordul autorităților competente în cauză în conformitate cu prezentul regulament sau
- (c) | cu acordul autorităților competente în cauză obținut prin falsificare sau fraudă sau
- (d) | într-un mod nespecificat propriu-zis în notificare sau în documentele de circulație sau
- (e) | într-un mod care determină recuperarea sau eliminarea prin încălcarea normelor comunitare sau internaționale sau
- (f) | contrar articolelor 34, 36, 39, 40, 41 și 43 sau |
- (g) | despre care, în ceea ce privește transferurile de deșeuri menționate la articolul 3 alineatele (2) (a), reiese că:

(i) | deșeurile nu sunt prevăzute la anexele III, IIIA sau IIIB sau

(ii) | nu respectă dispozițiile articolului 3 alineatul (4),

(iii) | transferul este efectuat într-un mod care nu este specificat propriu-zis în documentul prevăzut la anexa VII.

(iii) | the shipment being effected in a way which is not specified materially in the document set out in Annex VII,

revizuita privind
comerțul ilegal d
reciclarea ilegal
captarea ilegală
suprafață;
încălcări grave a
chimice;
încălcări grave l
efect de seră;
încălcări grave a
invazive de inter
eludarea gravă,
cerințelor privind
și efectuarea un
deversarea de s
Propunerea clar
nedefiniți utilizat
mediului în actu
„daunele semnif
care să explice
termeni. Aceste
armonizată a dr
convergentă a in
întreaga UE, pre
pentru entitățile

DIRECTIVA PRIVIND INFRAȚIUNILE ÎMPOTRIVA MEDIULUI REVIZUIRE

New categories of criminal offences proposed in the revised

Noile categorii de infracțiuni propuse în Directiva revizuită privind infracțiunile împotriva mediului sunt:

- comerțul ilegal cu lemn;
- reciclarea ilegală a navelor;
- captarea ilegală a apei din apele subterane sau de suprafață;
- încălcări grave ale legislației UE privind substanțele chimice;
- încălcări grave legate de tratarea gazelor fluorurate cu efect de seră;
- încălcări grave ale legislației privind speciile alogene invazive de interes pentru Uniune;
- eludarea gravă, care cauzează daune semnificative, a cerințelor privind obținerea unei aprobări de dezvoltare și efectuarea unei evaluări a impactului asupra mediului;
- deversarea de substanțe poluante de către nave.

Propunerea clarifică, de asemenea, termenii juridici nedefiniți utilizați pentru a descrie infracțiunile împotriva mediului în actuala directivă, cum ar fi, de exemplu, „daunele semnificative”.

Propunerea sugerează criterii care să explice mai precis cum pot fi interpretați acești termeni. Aceste clarificări vor permite aplicarea mai armonizată a dreptului penal și o înțelegere mai convergentă a infracțiunilor împotriva mediului în întreaga UE, precum și o mai mare securitate juridică pentru entitățile responsabile.

19

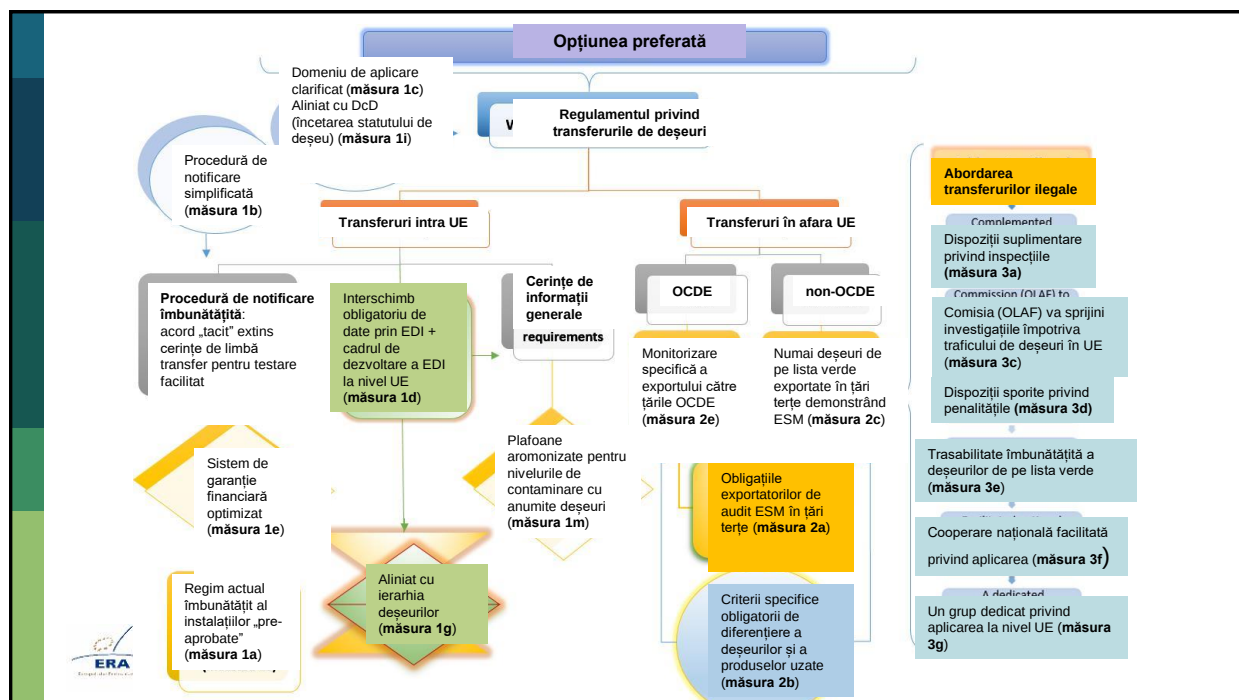
REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – REVIZUIRE

Pe 17 noiembrie 2021, Comisia a adoptat o propunere pentru un nou Regulament privind transferurile de deșeuri. Acesta urmărește să se asigure că UE nu își exportă provocările legate de deșeuri către țări terțe și să sprijine o economie curată și circulară. Propunerea urmărește să:

- stabilească noi reguli pentru exporturile de deșeuri ale UE
- ușureze transportul deșeurilor pentru reciclare sau reutilizare în UE
- stabilească noi măsuri pentru o mai bună abordare a transferurilor de deșeuri ilegale
- *Atunci când vine vorba despre exportul deșeurilor, în special al deșeurilor nepericuloase, din UE, un mare dezavantaj este reprezentat de supravegherea insuficientă a condițiilor în care sunt gestionate aceste deșeuri în țările de destinație, în special în țările în curs de dezvoltare. Ca urmare, exportul unor deșeuri din UE a generat provocări de mediu și de sănătate în țările de destinație. El reprezintă totodată o pierdere de resurse pentru industriile de reciclare din UE.*
- *Transferurile ilegale de deșeuri în cadrul UE și din și către UE rămân de asemenea o problemă considerabilă din cauza caracterului general al dispozițiilor din Regulamentul privind transferul de deșeuri. Aceasta se referă la elementele care trebuie verificate de către autoritățile competente, de exemplu cu privire la integritatea ecologică a deșeurilor și la punerea în aplicare. Însă, ea este cauzată și de neajunsurile legate de punerea în aplicare și executarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri.*

20

21

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – REVIZUIRE

O propunere pentru un nou Regulament privind transferurile de deșeuri:

Exportul deșeurilor din UE către țări terțe

- Non-OCDE:** condiționat de o cerere oficială din partea țării care importă deșeuri nepericuloase din UE și demonstrarea faptului că aceasta le poate valorifica în mod sănătos. Va fi întocmită o listă a țărilor autorizate să importe deșeuri din UE.
- OCDE:** Comisia va monitoriza nivelurile exporturilor de deșeuri și va suspenda exportul acestor deșeuri dacă nu există garanția că tratarea lor este durabilă.
- Companiile exportatoare din UE vor trebui să realizeze **auditi independente** pentru exporturile lor de deșeuri în afara UE. Aceste auditi ar trebui să demonstreze că instalațiile tratează aceste deșeuri în mod sănătos din punct de vedere al mediului înconjurător. Companiile din UE vor fi autorizate să exporte deșeuri numai către aceste instalații dacă este cazul.
- Pentru abordarea deșeurilor prezentate ilegal ca „produse uzate”, **vor fi elaborate criterii obligatorii specifice pentru a face distincția între deșeuri și produse uzate pentru anumite produse de bază** care ridică o îngrijorare specifică, cum ar fi vehiculele și bateriile uzate.

22

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – REVIZUIRE

O propunere pentru un nou Regulament privind transferurile de deșeuri :

Transferurile de deșeuri între state membre UE

- O **digitalizare completă** a tuturor procedurilor aplicabile pentru transferurile de deșeuri între state membre UE, în special pentru deșeurile de pe „lista verde”;
- Noi dispoziții pentru a sprijini utilizarea **procedurilor accelerate** pentru transferurile de deșeuri destinate recuperării, atunci când aceste sunt destinate unor instalații certificate de statele membre UE („instalații care beneficiază de un acord prealabil”);
- **Clasificare armonizată a deșeurilor** la nivel UE pentru a depăși fragmentarea existentă a pieței UE, atunci când un transfer de deșeuri poate face obiectul unor interpretări și proceduri diferite la trecerea frontierelor în UE;
- Noi dispoziții care să facă posibilă **optimizarea calculării la nivel UE a garanțiilor financiare** pe care trebuie să le constituie operatorii înaintea expedierii în străinătate a deșeurilor „notificate”;
- **Condiții noi și mai stricte privind transferurile de deșeuri pentru incinerare sau depozitare în depozite de deșeuri**, astfel încât acestea să fie autorizate numai în cazuri limitate și bine întemeiate, deoarece reprezintă opțiunile cel mai puțin preferate pentru gestionarea deșeurilor.

23

REGULAMENTUL PRIVIND TRANSFERURILE DE DEȘEURI – REVIZUIRE

O propunere pentru un nou Regulament privind transferurile de deșeuri :

Măsurile pentru abordarea transferurilor ilegale de deșeuri

- **Comisia Europeană va sprijini investigațiile transnaționale derulate de statele membre UE** cu privire la traficul de deșeuri, cu sprijinul Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF).
- Va fi creat un „**grup de punere în aplicare privind transferurile de deșeuri**” al UE pentru a spori cooperarea și coordonarea împotriva transferurilor ilegale de deșeuri.
- **Regulile existente privind sancțiunile administrative** împotriva transferurilor ilegale de deșeuri vor fi consolidate. Se vor impune **criterii comune de determinare a tipurilor și nivelurilor sancțiunilor** pentru încălcări făcând sancțiunile mai descurajatoare și aplicate în mod coerent în întreaga UE.
- O revizuire a **directivei privind infracțiunile împotriva mediului**

24

JURISPRUDENȚA CJUE: REFERITOARE LA PROPORȚIONALITATE

- C-69/15 (*Nutrivet*) – amenzi administrative impuse pentru încălcările normelor privind transferurile de deșeuri
- CJUE:

Instanța națională este obligată, în contextul revizuirii proportionalității unei astfel de sancțiuni, să ia în considerare în mod specific riscurile care pot fi cauzate de respectiva încălcare în privința protecției mediului și a sănătății oamenilor.

... O astfel de încălcare poate fi, în principiu, supusă unei sancțiuni echivalente cu cea prevăzută pentru încălcarea obligației de a completa documentul respectiv. (...) în cazul în care circumstanțele încălcării permit să se constate că acestea presupun încălcări la fel de grave în lumina riscurilor pe care le implică pentru protecția mediului și a sănătății umane, pe care instanța națională trebuie să le verifice

Similar: C-487/14 (*Total Waste Recycling*) – Punct de intrare diferit de cel specificat în notificare și în acordul prealabil

25

Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)

C-624/17 (*Tronex*)

- A intenționat să transfere un transport de aparate electrice sau electronice către cumpărători din Tanzania
- Fierbătoare electrice, fier de călcat cu abur, ventilatoare și aparate de ras
- În principal cutii originale, unele în ambalaj nedesfăcut
- Returnate de consumatori, linie de produs abandonată, unele dintre produse defecte

Definiția deșeurilor: de aruncat

- Ambalaj original nedeschis?
- Ambalaj original deschis?
- Observate ca fiind defecte sau vădit defecte?
- Fără ambalaj?

26

C-624/17 (*Tronex*)

„transferul de deșeuri” - în cazul în care acel lot conține aparate a căror stare de funcționare corespunzătoare nu a fost certificată în prealabil sau care nu sunt protejate corespunzător împotriva deteriorării în timpul transportului. Astfel de bunuri care au devenit redundante în gama de produse a vânzătorului și care se află în ambalajul lor original nedeschis, pe de altă parte, în lipsa unor indicii contrare, nu trebuie privite drept deșeuri.

AG a întrebat, „dacă conceptul de deșeu este definit cu precizie suficientă pentru a justifica sancțiunea penală în acțiunea principală. Potrivit primei propoziții din articolul 49(1) din Carta Drepturilor Fundamentale, la urma urmei, se acordă multă importanță, atât în ordinea juridică a UE cât și în sistemele juridice naționale, cerințelor pe care le impune principiul legalității infracțiunilor și pedepselor penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) cu privire la previzibilitate și precizie.” (alin. 51)

27

CLASIFICAREA SUBSTANȚEI

C-654/18 *Interseroh*

- O instanță germană a solicitat o decizie preliminară referitoare la clasificarea amestecurilor specifice de hârtie, carton și deșeuri de produse din hârtie (cerințe generale de informare/obligatia notificării)

Cauza C-634/17 *ReFood*: CJUE a decis că transporturile de subproduse de origine animală care intră sub incidența domeniului de aplicare a Regulamentului nr 1069/2009 (Regulamentul privind subprodusele de origine animală), sunt excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului privind transferurile de deșeuri, cu excepția cazului în care Regulamentul privind subprodusele de origine animală prevede altfel pentru aplicarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri. **C-23/19 P.F. *Kamstra Recycling și Alții***

- O instanță neerlandeză a solicitat o decizie preliminară privind clasificarea unei substanțe care nu este un subprodus în înțelesul Directivei cadru privind deșeurile și nu este nici un subprodus de origine animală în înțelesul Regulamentului privind subprodusele de origine animală

C-399/17 *Comisia contra Republica Cehă*

- La sfârșitul anului 2010 și începutul anului 2011, un operator ceh a expediat din Litvínov (Republica cehă) către Katowice (Polonia) aproximativ 20 000 tone de TPS-NOLO (Geobal), un amestec compus din gudron acid derivat din rafinarea petrolului, praf de carbon și oxid de calciu.
- Amestecul a fost depozitat, total sau parțial, pe un teren închiriat de importatorul polonez în Katowice. Autoritățile cehă au refuzat să accepte revenirea în țară a deșeurilor.

Concluziile CJUE? Nu s-a dovedit că substanța era deșeu, circumstanțele relevante pe baza cărora ar trebui făcută evaluarea la data expedierii și nu circumstanțele anterioare sau ulterioare acestei date

28

C-399/17 Comisia contra Republica Cehă

65 În al doilea rând, Comisia atrage atenția asupra naturii periculoase a gudronului acid din care este derivat TPS-NOLO (Geobal) și a amestecului propriu-zis.

66 Ar trebui remarcat, de la bun început, că **conceptul de deșeu nu determină natura periculoasă a unei substanțe** (hotărârea din 18 aprilie 2002, Palin Granit și Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, C-9/00, EU:C:2002:232, alineatul 48). În ceea ce privește concluziile care trebuie trase din presupusa natură periculoasă a gudronului acid în cauză, **Dreptul UE nu exclude, în principiu, posibilitatea ca deșeurile considerate periculoase să înceteze să mai fie deșeuri dacă o operațiune le permite să fie utilizate fără a pune în pericol sănătatea omului sau fără a dăuna mediului** și, de asemenea, dacă nu se constată că deținătorul obiectului în cauză îl aruncă sau intenționează să-l arunce (hotărârea din 7 March 2013, Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri, C-358/11, EU:C:2013:142, alineatul 60).

67 În ceea ce privește afirmația Comisiei conform căreia TPS-NOLO (Geobal) însuși este un deșeu periculos, această instituție constată că o amendă a fost aplicată de către o instanță poloneză unuia dintre cumpărătorii acestui amestec pentru că este vorba de deșeuri periculoase. Cu toate acestea, un argument bazat pe clasificarea ca deșeu a unei alte substanțe decât cea în cauză și în circumstanțe care nu sunt specificate este limitat. În ceea ce privește amestecul în cauză, Republica Cehă a admis în cadrul audierii că cantitatea neutilizată care a rămas pe amplasamentul de la Katowice timp de câțiva ani depozitată în condiții care au un impact negativ asupra mediului și a sănătății publice ar trebui să fie considerată probabil deșeu. Totuși, astfel cu a fost stipulat în alineatul 61 de mai sus și cum susține Republica Cehă, **circumstanțele actuale nu sunt relevante pentru a evalua dacă amestecul era deșeu la data la care a fost expedit.**

Cauza C-315/20 Regione Veneto (Transfer de deșeuri municipale amestecate): CJUE a confirmat că **regimul juridic aplicabil transferurilor de deșeuri depinde de natura materială a deșeurilor și nu de clasificarea formală a acestora conform Catalogului deșeurilor.**

29

C-689/17 Conti 11. Container Schiffahrt

- În urma izbucnirii unui incendiu și a unor explozii la bordul unei nave, compania Conti a obținut autorizația de remorcare a vasului în apele germane. Potrivit autorităților germane, însă nava însăși și „apa aflată la bord utilizată pentru stingerea incendiului precum și nămolul și resturile metalice [urmasă să] fie clasificate drept deșeuri”.
- CJUE a confirmat că **reziduurile precum cele în cauză, imputabile daunelor survenite la bordul unei nave pe mare, trebuie considerate ca deșeuri generate la bordul navelor, care sunt excluse din domeniul de aplicare a Regulamentului privind transferurile de deșeuri până când sunt descărcate pentru a fi valorificate sau eliminate.**

C-241/12 Shell Nederland:

- O cantitate imensă dintr-un produs petrolier a fost returnată de un cumpărător din Belgia unei companii olandeze Shell. Cumpărătorul nu a putut stoca sau reține produsul petrolier din cauza unei defecțiuni în compoziția acestuia cauzată, accidental, la încărcarea transferului inițial.
- CJUE: clientul nu poate fi considerat ca având intenția să arunce sau să recupereze lotul în cauză, deoarece acesta a fost returnat în baza contractului. Pentru a determina dacă Shell intenționează să „arunce” lotul în cauză, la momentul în care contaminarea acestuia a fost dezvăluită, **CJUE a luat în considerare faptul că substanța avea valoare comercială și putea fi vândută pe piață fără a fi procesată. Faptul decisiv a fost acela că Shell a primit înapoi lotul fără intenția de a-l amesteca și de a-l repune pe piață. Din acest motiv, produsul nu a putut fi considerat deșeu** în aplicarea **regulamentului privind transferul deșeurilor.**

30

Orientări și materiale suplimentare

Manualul de instrucțiuni cu privire la Convenția de la Basel

„[Manualul de instrucțiuni privind urmărirea penală a traficului ilicit cu deșeuri periculoase și alte deșeuri](#)” elaborat de Secretariatul Convenției de la Basel oferă o înțelegere a practicii de urmărire penală a cazurilor de trafic ilegal de deșeuri periculoase sau alte deșeuri care intră sub incidența domeniului de aplicare a Convenției de la Basel. Manualul este disponibil în limbile engleză, franceză, spaniolă, arabă și rusă. Există mai multe documente de orientare utile în cadrul Convenției de la Basel legate de infracțiunile în materie de deșeuri, în special Elementele de orientare pentru detectarea, prevenirea și controlul traficului ilegal de deșeuri periculoase. Vezi toate manualele [aici](#).

Ghidul WasteForce privind urmărirea penală a infracțiunilor în materie de deșeuri

Pentru a sprijini urmărirea penală a infracțiunilor în materie de deșeuri și pentru a îmbunătăți cunoștințele procurorilor care instrumentează cauze legate de infracțiuni în materie de deșeuri, proiectul WasteForce a anunțat lansarea [Waste Crime Prosecution Guidance \(Ghidul privind urmărirea penală a infracțiunilor în materie de deșeuri\)](#) în 2020. Acest ghid are scopul de a oferi îndrumări și informații practice autorităților implicate în urmărirea penală a cazurilor de trafic ilegal de deșeuri periculoase sau alte deșeuri. Deși domeniul de aplicare a comerțului transfrontalier ilegal cu deșeuri este un punct central al Ghidului, acesta are, de asemenea, scopul de a oferi îndrumări în urmărirea penală a infracțiunilor legate de deșeuri în general..

31

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
ENVIRONMENT
The Director-General

Întrebări frecvente privind Regulamentul (CE) 1013/2006 privind transferurile de deșeuri

<https://ec.europa.eu/environment/pdf/waste/shipments/faq.pdf>

32

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!

vomacka@mail.muni.cz

